

Comentaris de Silo

Centre de Estudis
Punta de Vacas 2008

L'Humanisme

Des d'aquest Centre d'Estudis vull saludar les amigues i els amics congregats a Parque Caucaia, pròxim a Sao Paulo; a Parco Attigliano, pròxim a Roma; a Parque Manantiales, pròxim a Santiago; a Parque Toledo, pròxim a Madrid; a Red Bluff Park, pròxim a San Francisco; a Parque La Reja, pròxim a Buenos Aires; a Kandharoli Ashram, pròxim a Mumbai; a Parque Kohanoff, pròxim a Resistència; a Parque Punta de Vacas, entre Xile i Argentina.

Confio que en els propers mesos les nostres reflexions puguin arribar no només als Parcs principals ubicats en diferents continents, països i regions, sinó a altres més petits i també a totes les Sales, Saletes i locals als quals s'apropa tanta gent estimada.

Aprofito l'oportunitat d'arribar a tots els punts en què es congrega aquest conjunt humà que fa del Missatge una referència profunda. Però, és bo destacar, a aquests llocs es presenta no només gent que adhereix a aquest Missatge espiritual, vaporós i desorganitzat, sinó també aquells organitzats membres del Moviment Humanista que treballen esforçadament en Humanitzar la Terra. És a aquests últims a qui em dirigeixo especialment en aquesta ocasió. Sens dubte, no dec ni puc opinar sobre el funcionament o les diverses activitats que desplega el Moviment Humanista, però tampoc no puc deixar d'encoratjar aquesta colossal empresa que es requereix tan fortament en les circumstàncies actuals. El món, més que en altres moments està necessitant l'Humanisme i nosaltres estem necessitats d'Humanisme perquè clarament ens urgeix la humanització progressiva del món.

Vull destacar la necessitat de l'acció humanista en diferents medis culturals i en diversos estrats poblacionals, perquè succeeix, inversament i desgraciadament, que els esdeveniments estan marcant un desbordament de la violència en tots els camps i un deteriorament de tota referència en els individus i els pobles. No és ociós ressaltar que l'Humanisme Universalista té avui la possibilitat de crear consciència i acció no violenta i constituir-se en referència per a amplis sectors de la població mundial.

És clar que l'Humanisme per ser eficaç ha de comptar amb un Moviment organitzat, participatiu i flexible, que doni especial importància a la difusió de les seves idees i accions. Així doncs, el Moviment Humanista hauria d'aclarir en si mateix els seus trets fonamentals i alhora, aclarir als organismes a què dóna origen i inspiració. Organismes socials, culturals, polítics i fronts d'acció que es consideren humanistes, s'haurien d'alinejar en els seus plantejaments bàsics mentre segueixen una estratègia general d'allò que és divers i d'allò que és convergent.

Sens dubte que per aclarir en si mateix els seus trets fonamentals i per aclarir als organismes a què dóna origen i inspiració, el Moviment hauria d'estudiar i difondre els seus documents fundacionals i els nous documents que responen a les necessitats més recents.

Aquest punt és de la màxima importància perquè no es tracta només d'una acció decidida i gairebé reflexa en el medi social, sinó de l'acció reflexiva que requereix de la comprensió justa d'allò que es fa. És forçós comprendre el sentit de l'acció i no acceptar el desgavell de consignes buides que poblen els mitjans de difusió. És igualment necessari arribar a les poblacions a través d'exposicions breus i consistents formulades gairebé únicament a través dels mitjans televisius. Però sens dubte que la millor difusió serà aquella que es basi no només en propostes de fons sinó en accions exemplars capaces de donar participació a sectors amplis de la població.

D'altra banda, hem de reconèixer que el Moviment Humanista ha nascut i s'ha desenvolupat en una època de crisi mundial i per això no sent horror pel canvi i la contínua adaptació als nous temps. En tal sentit, perfeccionar la seva flexibilitat organitzativa és una direcció connatural al seu desenvolupament. De totes maneres, hem d'admetre que la situació de crisi contínua i progressiva que viuen els ciutadans d'avui va minant les possibilitats de preveure

esdeveniments i en tal estat de coses les poblacions van sentint la frustració del futur i desconfien cada vegada més de tota proposta que vagi més enllà de la immediatesa. Tot això va acompanyat de la dissolució d'estructures que fins fa poc temps eren referencials. L'acceleració del "tempo" històric que va acabar de liquidar, no fa gaire temps, les restes feudals i colonials ha continuat avançant cap a les fràgils estructures dels estats nacionals. Al seu torn, les regionalitzacions continuen avançant, no sense entrebancs, davant dels antics nacionalismes agonitzants. Aquesta dinàmica inclou no poques reaccions que també podem observar en el creixement de xovinismes al si de països i regions nacionals i també, més àmpliament, al si de regions internacionals que tendeixen a l'afirmació desmesurada de la cultura supranacional. Tal reacció de les cultures supranacionals està modelant noves glorificacions de la cultura pròpia i demonitzacions de les cultures alienes. Així, si considerem les cultures afectades per l'agressió de factors externs ens anem trobant amb certes institucions, costums i usos socials que donen cohesió als conjunts afectats entorn de reivindicacions i revengismes cada vegada més violents. Per tant, al creixent embat dels imperialismes que afirmen els seus propis "interessos" i amb això justifiquen la violència d'una cultura sobre d'altres, va corresponent l'augment de la violència general de les cultures que s'alcen contra aquells agressors que no només s'equivoquen en la planificació de les seves pèrdues i guanys sinó que ignoren els procediments per retrocedir quan ja és massa tard.

L'Humanisme Universalista ha d'actuar en les diferents cultures respectant les diferències entre elles, respectant els usos, costums i religions de cadascuna, mentre nega tota discriminació i afirma la llibertat de l'ésser humà per sobre de les seves característiques culturals. L'Humanisme Universalista ha de destacar la seva concepció sobre les diferents tesis culturals com ja ho va plantejar des del seu origen. La seva vocació missionera als diferents països i cultures va ser una demostració per l'exemple des de les èpoques en què encara no s'havia desencadenat aquest mal del segle actual.

Per acabar, amics que són als diferents parcs, vull recordar les primeres paraules del Document Humanista que van ser plasmades el 5 d'Abril de 1993 i que amb seguretat, vénen al cas.

"Els humanistes són dones i homes d'aquesta època. Reconeixen els antecedents de l'Humanisme històric i s'inspiren en les aportacions de les diferents cultures, no només d'aquelles que en aquest moment ocupen un lloc central. Són, a més, homes i dones que deixen enrere aquest segle i aquest mil·lenni, i es projecten a un nou món.

Els humanistes senten que la seva història és molt llarga i que el seu futur és encara més estès. Pensen en l'avenir i lluiten per superar la crisi general del present. Són optimistes, creuen en la llibertat i en el progrés social.

Els humanistes són internacionalistes, aspiren a una nació humana universal. Comprenen globalment al món en què viuen i actuen en el seu medi immediat. No desitgen un món uniforme sinó múltiple: múltiple en les ètnies, llengües i costums; múltiple en les localitats, les regions i les autonomies; múltiple en les idees i les aspiracions; múltiple en les creences, l'ateisme i la religiositat; múltiple en el treball; múltiple en la creativitat.

Els humanistes no volen amos; no volen dirigents ni caps, ni se senten representants ni caps de ningú. Els humanistes no volen un Estat centralitzat, ni un Paraestat que el reemplaci. Els humanistes no volen exèrcits policíacs, ni bandes armades que els substitueixin.

Però entre les aspiracions humanistes i les realitats del món d'avui, s'ha aixecat un mur. Ha arribat doncs, el moment d'enderrocar-lo. Per a això és necessària la unió de tots els humanistes del món".